Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/2008, 167/10, 51/11, 96/2019 и 110/2019) и член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на РСМ“, бр. 161 од 5.8.2019 година), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот **МОДЕРЕН БАЛЕТ** за III одделение од шестгодишното основно балетско образование, според која ќе се реализира настава и во деветгодишното основно балетско образование заклучно со завршување на учебната 2023/2024 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

МОДЕРЕН БАЛЕТ

за III (трето) одделение

шестгодишно основно балетско образование

Скопје, 2020 година

Назив на наставната програма	Модерен балет
Тип на наставна програма	Задолжителна
Година на изучување	III- то одделение
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	2 часа / неделен фонд 72 годишен фонд
Цели на наставна програма	Општите цели на наставната програма по наставниот предмет модерен балет се ученикот/ученичката да се стекне со знаења и вештини за: - Развивање позитивни ставови кон работата со телото како инструмент ; - Да развие љубов кон балетот и танцовата уметност; - Основите на модерниот балет; - Усвоеност на основниот стручен вокабулар; - Правилна техничка интерпретација на движењата од модениот балет; - Изведба на основните елементи од модерниот балет; - Експресивна интерпретација на движењата и елементите од модерниот балет; - Зајакнување на мускуниот апарат на целото тело и координацијата;
Наставни теми	• **Движења на под** • **Движења на средина на салата** • **Дијагонали** • **Активности за развивање на креативноста**
Материјално-технички и просторни услови	За постигнување на целите на наставата по модерен балет задолжително е задоволување на просторните услови дефинирани според регулативата за изведување на овој тип на настава односно училишта од овој

	профил. Во однос на материјално-техничките услови наставата по овој предмет се реализира со помош на аудио средства и записи. Моделите за реализација на наставата по овој предмет нужно претпоставуваат нагледни средства како видео запис, илустрации, фотографии, аудио помагала, користење на новите технологии и сл.
Норматив на наставен кадар	**Наставната програма ја реализираат наставници со завршени:** • Студии по балетска педагогија, насока современ танц , VII/1 или 240 ЕКТС; • Студии по балетски педагогија, насока класичен балет, VII/1 или 240 ЕКТС.

	Тема 1. ДВИЖЕЊА НА ПОД (26 часа)			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** - ги препознава и запомни изучените елементи од зададените вежби на под - ја препознава, запомни и повторува техниката на дишење - применува правилно контракција и релаксација на телото - да ги изведува елементите –	**Содржини** **Вежби на под** **Поими:** - дишење, - контракција, - изолација, - релаксација, - седечки спинални истегнувања, - спирала, - drop,	**Активности:** -објаснување и демонстрација од страна на наставникот; - вежби на под со техники на дишење, седечки спинални истегнувања и елементите спирала, drop, swing, flex and point **Форми на работа:** работа во групи, двојки и индивидулано	**Ученикот/ученичката ќе може да:** 1.1 ги испружува стапалата во најмалку 60° во однос на подот 1.2 демонстрира правилен начин на дишење 1.3 ги свиткува стапалата во згрчена (флекс) положба од најмалку 90 ° во однос на подот 1.4. ги координира изучените движења и правилно ритмички ги изведува 1.5 покажува потенцијал за

	седечки спинални истегнувања, спирала, drop, swing, flex and point и контракција и изолација.	- swing, - flex and point.	**Методи:** - перцептивно-тактилна демонстрација на вежбата од страна на педагогот - демонстрација на вежбата со интегрирање на ученикот	понатамошен развој

	Тема 2. ДВИЖЕЊА НА СРЕДИНА НА САЛАТА (26 ЧАСА)			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Критериуми на оценување**
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да**: - ги изведува основните паралелни позиции на нозете - применува контракција и изолација на средина од салата во паралелни позиции	**Содржини** I, II, IV паралелна позиција- повторување Контракција и изолација во паралелна позиција **Поими:** - позиции - контракција	**Активности:** Објаснување и практична презентација, Вежби за совладување на паралелните позиции на нозе, Вежби со изолација и контракција во паралелни позиции **Форма на работа:** во групи, двојки и индивидулано	**Ученикот/ученичката ќе може да:** 1.1 правилно да го постави телото во вертикала 1.2 демострира правилна изведба на паралелните позициите на нозе 1.3 демонстрира правилна изведба во однос на телесната поставка и изучените елементи 1.4 напредува со сигурност во

		- изолација	**Методи:** - Перцептивно-тактилна - демонстрација на вежбата од страна на педагогот - демонстрација на вежбата со вклучување на ученикот	изведбата на елементите
2	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** - изведува и применува ротација на торзо и demi-plie во паралелна позиција - правилно методски ги исполнува елементите - правилно ритмички да ги реализира движењата - развие способност за комбинирана изведба - може да препознава правилна изведба и точна интерпретација во методолошка и музичка смисла	**Содржини** **Ротација на торзо и Demi-plie** Ротација на торзо – спирала во паралелна позиција на средина од салата Demi-plie во паралелна позиција **Поими** - спирала - demi-plie	**Активности:** - објаснување и практична презентација, - вежби за совладување на елементите спирала и demi plie, со користење на позиции на нозе, **Форма на работа:** во групи, двојки и индивидулано **Методи:** - перцептивно-тактилна - демонстрација на вежбата од страна на педагогот - демонстрација на вежбата со вклучување на ученикот	**Ученикот/ученичката ќе може да:** 2.1 правилно да го поставителото во вертикала 2.2 демострира правилна изведба на паралелните позициите на нозе 2.3 демонстрира правилна изведба во однос на телесната поставка во изведбата на елементите спирала и demi-plie 2.4 изведува правилно комбинирање на движењата со точна методолошка и музичка интерпретација

Тема 3. ДИЈАГОНАЛИ (10 часа)				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** - се движи координирано и контролирано низ просторот по дијагонала - покажува умешност во ориентирањето во простор - ги препознаваи користи видовите на одеење во модерниот балет - ги препознава нивоата во модерниот балет	**Содржини:** **Поставка на средина на салата (заради одредување дијагонали)** **Дефинирање на сценскиот изведувачкиот простор/во салата** **Поими:** - Дијагонали - Точки во салата - Ориентација - Видови одење - Нивоа	**Активности:** -вежби за совладување на основните ориентациски точки - демонстрација од страна на балетскиот падагог - совладување на видовите одење во модерниот балет - презентација на нивоата од страна на педагогот и демонстрација од страна на учениците - Користење на видео материјали **Методи:** Презентација Практична примена и проверка Видео проекции	Ученикот/ученичката може да: 1.1 самостојно ги одредува дијагоналите во изведувачкиот простор 1.2 самостојно ја менува ориентацијата и правците согласно дадените упатства 1.3 ги изведува правилно различните видови одење 1.4 ги користи нивоата во модерниот балет

Тема 4. АКТИВНОСТИ ЗА РАЗВИВАЊЕ НА КРЕАТИВНОСТА (10 часа)				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да :** - гради и развива позитивниот став кон работата во група и самостојно - дизајнира и демонстрира импровизација согласно зададените насоки - ги поврзува, дефинира и трансформира идеите во конкретна танцова форма, -ги објаснува сопствените идеи и практично го демонстрира, - ја развива креацијата и фантазијата во танцовото изразување	**Содржини** **Танцова импровизација** - Танцови движења на зададена тема, - Тематско дефинирање преку одредена музичка основа (асоцијации, тема, ликови, приказна) - Поврзување на музичка и визуелна асоцијација - Актуелизирање и реализација на различни изразни средства - Мимичко, актерско изразување **Поими:** - Асоцијација - Лик - Тема - Мимика - Актерски израз - Експресија - Импровизација	**Активности:** - тематско изразување преку различни изразни медиуми (движење/танц, цртеж) - движечко дефинирање на лик, состојба, појава - видео презентација - организирано следење на модерно танцово дело во театар **Форма на работа:** индивидуална и групна **Методи:** - Импровизација - Вербално тематизирање - Видео-аналитичка	**Ученикот/ученичката ќе може да:** 1.1 се изразува преку движења 1.2 ги поврзува музичките секвенци со зададената тема и истите умешно ги трансформира во движење 1.3 развива асоцијативно мислење 1.4 покажува сигурен напредок и развојност во креативниот процес , 1.5 воспоставува релација помеѓу својот ум и своето тело преку трансформирање на афективни елементи во физичка (телесна) експресија 1.6 демонстрира експресивен танцов израз со потенцијал за импровизација и креативност

Оценување на постигањата на учениците	За да се оценат постигнувањата на ученикот/ученичката неопходно е: - да се согледа иницијалната состојба на ученикот/ученичката (запознавање со неговите природни предиспозиции); - континуирано следење на ученикот/ученичката за да се добијат сознанија за неговиот напредок, развој, степенот на разбирање на поимите и правилата за нивната примена, оспособеноста за реализација на зададените задачи; - континуирано следење на односот на ученикот/ученичката кон работата и соработката со врсниците, покажаната иницијативност, љубопитност, самостојност, точност во искажувањето и истрајност во извршувањето на активностите; - континуирано утврдување и проверка на стекнатите знаења, способности и вештини во предвидените активности. Оценувањето на постигањата на учениците ќе биде со бројчана оценка (од 1 до 5). Постигнувањата на учениците се оценуваат континуирано во тек на наставниот процес. Во тек на првото и третото тромесечие се спроведува колоквиум пред комисија. Наставникот преку годината подготвува полугодишен и годишен контролен испит кој се оценува комисиски.
Почеток на имплементација на наставната програма	Учебна 2020/2021 година
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието
Потпис и датум на донесување на наставната програма	бр. 12-5971/13 **17.08.2020 година** **МИНИСТЕР,** **Dr. Arbër Ademi** _________________________